

Verslag bijeenkomst Groenvisie in Vogelvlucht 7

Op 2 februari 2022 vond de zevende avond Groenvisie in Vogelvlucht. Deze stond in het teken van Groencompensatie.

Er waren 32 mensen aanwezig waarvan 6 raadsleden en 12 betrokkenen vanuit de stad.

Doel van de avond was het geven van informatie over het groencompensatiebeleid en het puntensysteem dat daarbij gebuikt kan worden. Ook konden mensen hun aandachtspunten en zorgpunten delen.

Er waren drie inhoudelijke bijdragen:

- Achtergrond Groencompensatiebeleid en hoe het wordt vastgesteld
Vraaggesprek met Dorien Roubos, stadsecoloog bij de gemeente Amersfoort.
- Het puntensysteem voor groencompensatie en natuur inclusief bouwen.
Wat is het, welke aannames zitten er achter en hoe werkt het? Presentatie: door Robbert van Gool, ecooloog bij Arcadis Nederland B.V.
- Toepassing van het puntensysteem voor groencompensatie en natuur inclusief bouwen in Amersfoort. Hoe is het instrument aangepast en hoe gaat de gemeente het inzetten?
Presentatie met uitwerking voorbeelden door Houkje Hibma van Gemeente Amersfoort

Aan de presentatie van Houkje Hibma is de inhoud van het vraaggesprek met Dorien Roubos toegevoegd.

Inmiddels heeft het College besloten het compensatiebeleid met het puntensysteem door te sturen naar de gemeenteraad voor besluitvorming.

Tijdens de bijeenkomst reageerden de deelnemers actief in de chat. We hebben hun opmerkingen, zorgpunten en vragen gebundeld en voorzien van een korte reactie.

1. *Het groencompensatiebeleid mag er niet toe leiden dat het makkelijker wordt te bouwen in groene gebieden.*
Groene gebieden zijn en blijven beschermd via het bestemmingsplan. Deze gebieden staan ook op de Groenkaart.
Het compensatiebeleid is gericht op ontwikkelingen op die plekken die nu geen groene bestemming hebben, waar wel natuur/groenwaarden zijn en waar nu geen aanvullende regelgeving geldt.
2. *Het is beter groene waarden/kwaliteiten te behouden dan te compenseren*
Behoud van groene waarden wordt nadrukkelijk beloond in het puntensysteem. Dit is onderwerp van gesprek met de ontwikkelaars.
3. *Wie bepaalt welke maatregelen genomen moeten worden: de gemeente of de ontwikkelaar.*
Dat doen we samen. Het puntensysteem geeft richting aan groencompensatie, laat zien wat mogelijk is en het maakt compensatie objectief en meetbaar. Daardoor kan het instrument helpen het gesprek te voeren over groen in het ontwerp. Het laat ontwikkelaars, woningcorporaties en andere initiatiefnemers en de gemeente zien welke mogelijk er zijn om

natuurwaarde te compenseren én toe te voegen. Dat de initiatiefnemers kunnen kiezen uit verschillende maatregelen werkt stimulerend blijkt uit ervaringen in Den Haag en Ede.

4. *Waar mag je compenseren?*

Met het Puntensysteem groencompensatie en natuur inclusief bouwen kijken we welk type compensatie toegepast kan worden: in de omgeving, aan/bij het gebouw en verblijven. Indien er in het project zelf geen compensatiemogelijkheid is zoeken we, samen met de initiatiefnemer, naar compensatie in de directe omgeving.

5. *Hoe worden de punten toegekend: voor het bestaande groen en de maatregelen? Leid dat tot discussie?*

Meer informatie over de punten en maatregelen vindt u in het instrument met de bijlagen (tabbladen) en de handleiding van het puntensysteem waarin de puntentoekenning staat beschreven. Het aantal te behalen punten hangt samen met de schaal van het project. Deze stukken zijn te vinden via bijgevoegde link. Of er veel discussie over ontstaat zal moeten blijken. Dit punt kan worden meegenomen bij de evaluatie 2 jaar na invoering.

6. *In aanvulling op het bovenstaande: wat als onvoldoende compensatiepunten worden gehaald.*

Wanneer voldoende groencompensatiepunten gehaald worden en ook aan andere voorwaarden en richtlijnen wordt voldaan, kan de vergunning verleend worden. De bouwinspecteur gaat toetsen of het ook wordt uitgevoerd

Wanneer onvoldoende groencompensatiepunten gehaald worden, en het niet haalbaar is op een andere plek te compenseren, kan alsnog een vergunning worden verleend. Dan gaat het om een beslissing, waarbij ook andere argumenten worden meegenomen: belangen die we als stad ook willen dienen (woningbouw bijv.). In die zin is het, vooralsnog, geen bindend instrument. Naar verwachting wordt die beslissing voorgelegd aan de betrokken wethouder(s) die de afweging maken of dit een collegebesluit of een raadsbesluit vraagt

7. *Er blijft, ook bij voldoende compensatiepunten vaak sprake van (tijdelijk) verlies van groene waarden. Met name wanneer bomen met een groot kroonoppervlak verdwijnen. Zelfs wanneer meerdere bomen worden geplant om één oude boom te vervangen.*

Op het moment van planten is het kroonoppervlak kleiner. Bomen gaan immers nog groeien en hebben daar ruimte voor nodig. In het compensatiebeleid wordt voor kroonoppervlak gerekend met de referentiewaarden van het Norminstituut bomen. Met groeiplaatsverbetering als maatregel zorgen we er voor dat bestaande en nieuwe bomen optimaal kunnen groeien. Daarnaast is er een scala aan andere maatregelen zoals nestgelegenheden en schuilgelegenheden die de waarde kunnen compenseren.

8. *Doel compensatie beleid is behoud biodiversiteit: hoe ga je dat meten?*

Het compensatiebeleid is gericht op behoud van groene elementen en voorzieningen waarvan we weten dat die voedsel, veiligheid en broedgelegenheid aan dieren geven. Waar die door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, moeten ze worden gecompenseerd. We geven bovendien aan welke extra maatregelen genomen kunnen worden. Uiteindelijke effect op de biodiversiteit is niet tot nauwelijks te meten op projectniveau, dit is namelijk ook afhankelijk van veel andere factoren. De stand van de natuur geeft een beeld van de biodiversiteit in heel Amersfoort [Stand van de Natuur | Het Groene Huis Amersfoort](#)

9. *Zijn er wel specifieke soorten die extra gestimuleerd worden?*

De compenserende maatregelen richten zich op soorten die in Amersfoort voorkomen. Het groencompensatie-instrument stuurt actief op de aanleg van ecologisch groen, met nest- en schuilgelegenheden en foerageergebied. Daarbij levert het toepassen van inheemse soorten levert punten op. Ook het realiseren van nest- en schuilgelegenheid voor gebouwbewonende soorten levert punten op. Dit is een invulling van het soortenmanagementplan en het natuur inclusief bouwen.

10. *Ik mis de 'vergroening'-plicht' bij de transformatiegebieden: een leeg kantoorgebouw met grote geasfalteerde parkeerplaats verliest geen groen, hoeft die in de nieuwe situatie niets te vergroenen*

Dat klopt: wanneer bij ontwikkelingen geen groen verloren gaat, is er ook geen compensatieplicht. Voor die situaties hebben we in Amersfoort klimaatadaptatierichtlijnen. In het puntensysteem is het vergroten van de klimaatadaptatie niet als doelstelling meegenomen. Veel genoemde maatregelen dragen daar wel aan bij. Het vergroten van klimaatadaptatie kan meegenomen worden in de evaluatie van het puntensysteem over 2 jaar.

11. *Effect van compensatie is afhankelijk van goed beheer en onderhoud: komt hierop controle?*

In het omgevingsplan en de (omgevings)vergunning leggen we de compensatie juridisch vast. De projectgroep controleert of de groencompensatie in het definitief ontwerp staat. Om ervoor te zorgen dat de compensatie duurzaam gewaarborgd wordt vragen we om een groen inrichtings- en beheerplan. Dit voegen we bij de voorwaarden voor de vergunning. De bouwinspecteur neemt dit dan mee in de handhaving. Verder beheer en onderhoud wordt niet gecontroleerd. Op dit moment controleren we het beheer en onderhoud van het groen op eigen terrein ook niet.

12. *Hoe meten we succes van het beleid?*

In Amersfoort evalueren na 2 jaar inhoudelijk, procesmatig en op resultaten. Als bij de evaluatie blijkt bij projecten dat de berekende hoeveelheid compensatie niet realistisch is, kan het instrument na de evaluatie eenvoudig aangepast worden.

De monitoring van de toename van groen oppervlakte in de stad meten we om de 4 jaar met het groenmonitoringsproject. De nulmeting hiervoor doen we in 2022, waarbij we terugkijken naar de stand van zaken in 2016 en 2020. In 2026 en 2030 zijn de volgende meetmomenten. Hierbij gaan we dan ook in op de groencompensatie.

13. *Wat zijn de ervaringen in andere gemeenten?*

Het instrument is gemaakt op basis van ervaring bij andere gemeenten zoals Den Haag en Ede. In Den Haag heeft na een jaar geëvalueerd, het instrument werkt stimulerend, er zijn veel groene plannen. Uitvoering van projecten duurt langer, dus er zijn nog weinig harde resultaten gerealiseerd. In Amersfoort wachten we niet op een verdere evaluatie, maar gaan we zelf van start.

14. *Hoe zit het met particuliere tuinen?*

Voor kleine plannen zijn de maatregelen uit het instrument ook positief, maar wordt het als compensatieadvies meegegeven.

15. *Niet alleen compenseren en maar ook stimuleren*

Groencompensatiebeleid is een afwegingskader dat gehanteerd dient te worden bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de aanleg van wegen, woningbouw, herstructurering, etc. Met het puntensysteem bepalen we welke groencompensatie- en natuur inclusief bouwenmaatregelen nodig zijn. Met het puntensysteem bereiken we een afgewogen en gebalanceerde set van maatregelen. Het instrument werkt stimulerend voor initiatiefnemers en daagt ze uit om groen direct mee te nemen in het plan.

16. Wat is de relatie met de omgevingswet?

In het Omgevingsplan wordt een dynamische verwijzing gemaakt naar het groencompensatiebeleid en geldt als voorwaarde voor ruimtelijke ontwikkelingen. Bij vaststelling van nieuwe omgevingsplannen nemen we het mee voor alle plannen waar een vergunning voor nodig is. Wanneer een vergunning wordt aangevraagd vragen wij aan de ontwikkelaar / indiener om dit instrument in te dienen samen met een groen en beheer plan. Hierop wordt getoetst. In de tussentijd adviseren we het beleid al bij grotere ruimtelijke plannen waarbij een planwijziging nodig is. Ook bij gronduitgifte nemen we groencompensatie als voorwaarde mee in het contract. Omgevingsplannen bieden ook de mogelijkheid om een percentage groen in de tuinen op te nemen.

17. Hoe moet de compensatieopgave verdeeld worden bij grote(re) ontwikkelingen met woningbouw, en infra?

Wanneer een vergunning wordt aangevraagd vragen wij aan de ontwikkelaar / indiener om dit instrument in te dienen samen met een groen en beheer plan.